

Kloverska Jablova 30a

William Ratcliff.

Tragedija v enem dejanji.

Spisal
Heinrich Heine.

Prevel

BOGDAN IRNOVEC.

Izdalo in založilo

Dramatično društvo v Ljubljani.

Y LJUBLJANI.

Natisnila „Národna tiskarna“.

1875.

Prijazne ljubezni sem iskal,
Pa srd le britki sem stekel;
I sem proklinjal, sem zdihoval,
Ran ljutih me ogenj je pekel.

Pa tudi sem se noč i dan
Pošteno z lumpi potisal;
I ko je bil vés ta študium končan,
Sem mirno Ratcliffa pisal.

O s e b e:

Mac-Gregor, škotski laird.

Mara, njegova hči.

Grof Douglas, njen ženin.

William Ratcliff.

Lesley, njegov prijatelj.

Meta, Marina dojnica.

Tom, krčmar tatinskega nočišča.

Vilček, njegov sinček.

Robin

Dick

Bill

John

Taddie

} razbojnici i sleparji.

Razbojnici, služabniki, svatje.

Dejanje se godi v novejšem času na severnem Škotskem.

Prvi prizor.

(Stanica v Mac-Gregorjevem gradu. Meta čepi v kotu. Mac Gregor, Mara, Douglas.)

Mac Gregor

(zloži desnico Douglasa i Mare eno v drugo).

Zdaj mož i žena sta. Kot vaju roki

Združeni sta, naj bosta tudi srci

V veselji, v žalosti na vek združeni.

Mogočni sveto-tajstvi dve: ljubezni

I cerkve denes vaju sta zvezali,

Nad vama dvojen blagoslov počiva

I na-nj položim očev blagoslov.

Douglas.

Ponosno denes zovem vas: očetom.

Mac Gregor.

Ponosom večjim še vas zovem: sinom.

(Objameta se.)

Meta

(poje v zamolklem blaznem glasu).

Kaj je tvoj meč tako rudeč?

Edvard, Edvard?

Douglas

(preplašen se zdrzne na Maro gledaje).

Moj bog! Kak glas steklen je to?

Začenja peti mutasta podoba.

Mac Gregor

(prisiljenim smehljanjem).

Naj to ne moti vas, ker obnorela

Je grajska Meta le. Že celo leto

Otrpnenost jo tre. Gledaje srpo

Čepi po cele ure v kotu mirno,

I včasih, kakor stena oživela,

Zabevkne čudovito kako pesem.

Douglas.

Zakaj trpite v gradu to strahoto?

Mac Gregor

(šeptaje mu).

Le tiho, tiho. — Vse besede sliši;

Saj bi jo rad odpravil, pa ne smem.

Mara.

Naj bode v miru vboga, dobra Meta.
 Povejte rajši mi kaj novâ, Douglas,
 Kako je v Londonu? Pri nas na Škotskem
 Ne zve se nič.

Douglas.

Še zmir je stara gonjba
 Podi, drevi, lovi se vse po cestah,
 Po dnevi spi, iz noči dan se dela.
 Vauxhall i routs i picknicks so na vrsti;
 Vabe Drurylane i Conventgarden.
 Hrumeva opera. Mene se funtne
 Za note glasbene. „God save the king!“
 Se rjove vmes. Ležijo domorodci
 Po temnih krčmah, subskribirajo,
 Politizirajo, kolnô, vadjajo,
 I pijejo na zdravje domovine.
 Roastbeef hlapi i pudding, peni se porter.
 Mazač smehljaje se recepte piše.
 Žeparji gomazé. Udovernostjo
 Sleparji mučijo. Pogledom milim
 I stokanjem presedajo berači

Nad vsem nespretna nadleguje nošnja
Ovratnici napeti, osja sukuja
I babilonsko prav visok klobuk.

Mac Gregor.

Res, rajši imam plaid svoj, kapo svojo.
Prav ste storili, da obleko norcev
S telesa vrgli ste. Saj Douglas mora
Zunajno tudi biti Škot, i denes
Srce se mi raduje vas gledaje,
Vas vse v preljubi naši škotski nošnji.

Mara.

Povejte kaj o potu svojem, Douglas.

Douglas.

Do Škotskega sem vozil se na kolih.
To šlo je prepočasno. V Old-Jedburgu
Najel sem konja. Zbodem ga ostrogoj.
Moči ljubezni pa so mene gnale.
Na vas le mislil, Mara, sem ko pšiča
Čez strm i grm, čez breg i dol sem jahal.
Pri Invernesu, ko sem po goščavi

Zamišljen jezdil, skor mi zlo je šlo.
 Pif! paf! Iz mojih sen zbude me naglo
 Okolo uh mi zvizdajoče krogle.
 Trije razbojnici me napadó.
 Začne se boj. Vrste se urno vdarci.
 Sem branil sicer se; podleči vendar
 Bi moral bil —

Gorje, bleđi mi Mara.

I omahuje, pada.

(Meta naglo vstane i prejme omedlelo Maro svojima rokama.)

Meta.

Rdeče ljubče

Bleđi ko zid, leđi jej kri, gorje!

(Nekoliko pevajoča, nekoliko govoreča i Maro gledajoča.)

Ljubica, punčica,
 Odpri svoja očica.

Marica, zlatica
 Ne mrzni ko snežnica.

Rožica rdečica
 Naj ti lepša ličica.

Mac Gregor.

Stoj, nora starka, blaznimi izreki
Še huje begaš njeno bolno glavo.

Meta

(s prstom žugaje).

Ti? ti? boš karal. Prej umij si roki
Rudeči roki. Krvijoj oskrunjaš
Obleko pirno dekelca. Le pojdi,
To pravim ti.

Mac Gregor

(bojazljivo).

Neumna starka blede.

Meta

(poje).

Marica, zlatica

Odpri svoja očica.

Mara

(izdrami se iz omedlevice i nasloni se na Meto).

Povejte, kak je šlo naprej. Poslušam.

Douglas.

Prav žal mi je, kar pravil sem, — pa čujte :
Kar pripodi se naglo drugi jezdec,

V razbojnike od zad se zakadi.
 Napne vse žile. V novič se osrčim.
 Po volji mahal sem. Po boji v beg
 Pse zapodiva. Htel izreči hvalo
 Sem blazemu konjiku. On pa rekši:
 „Saj to se ne mudi“, odjaha naglo.

Mara

(smehljaje se).

Oh, čast bogu! Prav plašili ste me.
 Spet mi je dobro. Meta pelji me
 Prijateljice me čakajo v dvorani.

Meta

(plašljivo k Mac Gregorju).

Ne bodi hud. Saj vboga Meta nij
 Norčava zmir.

Mac Gregor.

Le pojte, koj prispeva.

(Mara in Meta odidete.)

Drugi prizor.

(Mac Gregor. Douglas.)

Douglas.

Jaz čudim se, je Mara tak čutljiva?
Tak bojazljiva danes je; blede
I trese vsled najmenjšega se šuma.

Mac Gregor.

Douglas! Prikrivati, tajiti nočem,
Kaj danes tako plaši Mare dušo.
Oprostite, da prej vam nijsem pravil.
Predrzen vaš pogum je, i nevarnost,
Ki sem previdno jo od vas odvrčal
Bi skoraj sami drzno poiskali.
Naprej bi gnalo vas hudobnika
Krotit, ki pokoj Marin je kalil.

Douglas.

Kedo vznemirja Maro? Govorite!

Mac Gregor.

Poslušajte tedaj prigodbo tužno:

Že šesto leto teče, kar se vstavil

V tem gradu bil študent je potujoč

Iz Edinburga, mladi William Ratcliff

Nekdaj očeta poznal sem prav dobro,

Prav dobro, sira Ratcliffa Edvarda.

Sprejel sem torej sina gostoljubno.

Dva tedna tu je bival, pil i jedel.

On videl Maro je, in gledal jej v očesi,

Zagleda pregloboko se, medleti,

Ječati, zdihovati začne, dokler

Mu Mara nij izrekla, da je siten.

Ljubezen v koš pobere in odide.

Za leti dve pa Filip Macdonald,

Earl Ajski Maro snubit je prišel.

I srečoj snubil je — po šestem mesci

Pred žrtvenikom v pirni je obleki

Nevesta lepa stala. Ženina nij bilo.

Povsod smo ga iskali, po sobanah,

Po dvoru, v vrtu — ah kar najdejo

Na Črnem — kamnu truplo Macdonalda.

Douglas.

Kedó ga je ubil?

Mac Gregor.

Zastonj je bila
Vsa preiskava. Kar obstane Mara,
Morilca da pozna, i nam pové,
Da v oni noči po morilnem dnevi
Je William Ratcliff v njeno sobo stopil
Nenadno, da pokazal jej smehljaje
Je roko še krvavo od ženina,
Pa da zaročni Macdonaldov prsten
Udvornim jej izročil je poklonom.

Douglas.

Brezbožnost! Kak porog? Kaj ste storili?

Mac Gregor.

Mrliča Macdonalda sem položil
V njegovega gradú dedinsko rako,
Na mestu pa, kjer bil je on umorjen,
Razpelo v večni sem spomin postavil.
Morilca Ratcliffa zastonj sem iskal.
Nazadnjič je po Londonu se klatil,

Kjer ranjce matere je zapuščino
 Pognal v veselji hrupnem i potem
 Na upanji, od igre i celó
 Od cestnih vitežkih je ropov živel.
 Minoli bili ste uže dve leti,
 Morilec, mor pozabljena sta bila.
 Kar v gradu tem lord Duncan se ustavi.
 Zaprosi me za roko hčeri moje.
 Privolil sem, po sreči mi je šlo,
 Da tudi Mara je besedo dala
 Možu iz rodovine škotskih kraljev.
 Gorjé pa nam! Pred žrtvenikom stala
 Nevesta plaha v pirni je obleci. —
 Na Črnem — kamnu bil je Duncan mrtev.

Douglas.

Strahotno!

Mac Gregor.

„Hajd! na konje,“ kričal sem

Služabnikom. Jahali smo, lovili

Po bregih, dolih, gozdih i pečinah

Tri cele dni, pa vse zastonj, nikjer

Sledu morilca bilo nij —

I vendar

Še v oni noči po strašanskem dnevi
Priplazi William Ratchiff k Mari v sobo,
I porogavši se pozdravom mičnim
Zaročni prsten ženina jej vrne.

Douglas.

Zares! Ta drzen je, naj ga dobodem!

Mac Gregor.

Gotovo na-nj ste naleteli v gozdu
Pri Invernesu. Čuditi se moram,
Da nij zapazil ga noben prežalcev; —
Ker, grof, za to sem jaz uže preskrbel,
Da vaše se ime nikar ne vpiše
Na Črnem — kamenu na spominek.

(Odide.)

Tretji prizor.

(Douglas sam.)

Douglas.

I pred poroko nij povedati mi hotel
Mac Gregor. O to pravi je lisjak.

Pa skusiti se hočem z onim zlobcem,
 Ki v čmrni mržnji vedno Maro plaši.
 On meni prstena ne bode snel,
 Ker roka moja je za prstom mojim.
 Jaz Mare, res, ne ljubim; ona mene
 Ne ljubi, vem. Uljudnost sama denes
 Je sklenola to zakonsko zavezo.
 Pa dober itak deklici sem nežni
 Poti bi trnov trebiti jej želel.

Četrty prizor.

(Lesley v plašč zavít, pazljivo se oziraje stopi noter.
 Douglas. Lesley.)

Lesley.

Ste vi grof Douglas?

Douglas.

Da, jaz sem, kaj hčete?

Lesley

(izroči mu pisemce).

Tedaj ta drobni listič bo za vas.

Douglas

(prebravši listič).

Da, da, povej: na Črni kamen pridem.

(Oba odideta.)

Peti prizor.

(Tatinska krčma. Zadaj leže, speči možaki. Podoba svetnika visi na steni. Ura na steni pika. Večerni mrak. William Ratcliff sedi globoko zamišljen v kotu izbe. V drugem kotu sedi Tom, krčmar držeči mej kolenoma svojega sinčka Vilčka.)

Tom

(tiho).

Vilče! Al znaš gospodovo molitev?

Vilček

(smeje se glasno).

Pa še kako?

Tom.

Tak glasno ne govori,

Da spečih, trudnih mož ne izbudiš.

Vilček.

Nu, čem začeti?

Tom.

Daj, pa ne tak naglo.

Vilček

(naglo).

Naš nebeški otče! Posvečuj se tvoje ime
Ti pridi nam kraljevat! Bodi po tvoji volji
kakor na nebu, tudi na zemlji. Daj nam
denes potrebni kruh. Odpusti nam naše
krivice, kakor odpuščamo svojim nasprot-
nikom. Ne . . . ne . .

(jecljaje)

ne . . ne . . skušaj

Tom.

Nu vidiš? Ti jecljaš. „Ne skušaj nas.“
Le znovič začni.

Vilček

(gleda vedno na William Ratcliffa i govori bojzljivo
i nestanovitno).

Naš nebeški otče! Posvečuj se tvoje ime.
Ti pridi nam kraljevat. Bodi po tvoji volji,
kakor na nebu, tudi na zemlji.

Daj nam denes potrebni kruh, odpusti nam
naše krivice, kakor odpuščamo svojim na-
sprotnikom. Ne . . . ne . . .

(jeclja)

ne . . . skušaj . . . ne . . . ne

T o m

(srdito).

„Ne skušaj nas.“

Vilček

(jokaje se).

Oh dragi otče, zmir mi

Je teklo. Kar pa uni tam sedi —

(pokaže na William Ratcliffa)

Očesom hudim on me vedno gleda.

T o m.

Vilče! Nocoj mi ne dobodeš rib.

(žugaje)

In če mi jih ukradeš iz omare —

Vilček

(jokaje se v glasu gospodnje molitve).

„Ne skušaj nas.“

Ratcliff.

Pustite dečka. Tudi jaz besede
Te zapomniti nijsem nikdar mogel
(žalostivo)
„Ne skušaj nas.“

Tom.

I žalilo bi me, da fant zabrede
Kot vi in oni le.

(Pokaže na speče.)

Vilče zdaj hodi.

Vilček

(odhajaje se joče i pred sabo mrmrá).

„Ne skušaj nas.“

Šesti prizor.

(Prejšnja brez Vilčka.)

Ratcliff

(smehljaje)

Kak mislite vi to?

Tom.

Krščansk, pobožen
Naj bo, a ne tak lopov kakor jaz.

Ratcliff

(zaničljivo).

Saj niste tako spriden.

Tom.

Zdaj, se ve da
Žival sem krotka, krčmar, pivo točim.
I ker mi kočica je skrita v gozdu,
Pod streho jemljem veliko gospodo,
Kakor ste vi, ki rada incognito
Živi, po dnevi spi, po noči izhaja.
Sprejemljem v dnevni, mesto v nočni stan.
Jaz tudi rogovilil sem iskaje

(miga s prsti)

Po tujih hišah i po tujih žepih,
Pa tako strasten nijsem bil, ko ti-le,

(pokaže na speče)

Poglejte tega-le lisjaka. Ta je
Res veleum. Prirojen mu je mik

Do tujih robcev, krade kakor vrana,
 Pogledjte ga, kak v spanji hlastno tipa.
 Še v sanji krade. Glejte, kak se muza.
 Tam uni dolgi suhima nogama
 Krojač je bil i sprvič krpce kradel.
 Potem pa krpe, slednjič kose sukna.
 Odšel je, komaj vešalom pobegnol,
 Od tistih dob mu klecajo kolena
 Kakó cepta! Jaz stavlil bi, da sanja
 O lestvici kot patrijarha Jakob,
 Pogledjte tam debelega Robina,
 Kak mirno on leži, smrči, in oh!
 Deset umorov ima že na duši.
 A da bi bil saj katolik kot mi
 I mogel absolvirati. Nevernik
 Je, i po vislicah še tam bo gorel.

Ratcliff

(Je vedno nemirno po izbi gori i doli hodil in je neprenehoma na uro se oziral).

Ne verujte, da Robin tam bo gorel
 Tam gor drugačna je porota, nego
 Tu na Britanskem. Robin je možak.
 Mogočna jeza zgrabi pa možaka

Videčega, kako potepi nični
 Ti paglavci v obilji se maste.
 V baršuni, svili lesketajo, ostre
 Srebljô, v šampanjci plavajo, krate
 Si čas v postelji dohtarja Grahama.
 Po cestah v zlatih kolih ropotajo
 I gledajo ošabno na stradalca,
 Ki zadnjoj srajico pod pazho stopa
 Počasno, zdihovaje v dom založni

(grenko smeje)

Poglejte te ljudi, te modre, site,
 Kako z nasipi so postav prav dobro
 Zavarovali se kar vseh navalov
 Kričečih i nadležnih že stradalcev.
 Gorjé mu, kdor bi ta nasip pretrgal.
 Za-nj sodci, rabelj, vrvi so i visle,
 I nu vselej to vsacega ne plaši.

Tom.

Tako sem mislil tudi jaz i delil
 Ljudi sem v dva naroda, ki borita
 Se kruto, namreč v site i stradalce.
 Ker sem pripadal k zadnji stranki, često

Sè sitimi sem skušati se moral,
 Pa videl sem, da borba nij enaka,
 I sčasoma sem pustil to mojstrijo.
 Že truden sem potepati se vedno,
 Nikomur zreti v brk, sveta se bati
 Mim viselic gredé, na nje se plašno
 Ozirati, če nijsem sam na njih.
 Sanjati vedno o Botany-Baji
 O ječah in o večni preji volne
 Zarés le pasje tako je življenje!
 Ko zver proganjan skozi strm in grm
 V drevesu vsacem vidi on beriča.
 I naj sedi še v tako tajni izbi
 Prestraši se, čem vrata se odprô.

Sedmi prizor.

(Lesley stopi naglo noter. Ratcliff mu skoči
 nasproti. Tom preplašen odskoči in zakriči: „Je-
 zus!“)

Lesley.

On gre! On gre!

Ratcliff.

On gre? Veljà, naj bo.

Tom

(plašno).

Kdo gre? Že nekaj časa tak sem plašen.

Lesley

(Tomu).

Umiri se i pusti naju sama.

Tom

(zvito namuzknovši se).

Na, umem, bosta zopet kaj delila.

(Odide.)

Osmi prizor.

(Prejšnja brez Toma.)

Ratcliff.

On gre? Pa pojdem.

(Prejme za klobuk i tenki meč.)

Lesley

(zadrževaje ga).

Ne, tako ne gre.

Naj se stemni popred. Mac Gerge hlapci
 Na te preže. I kakšen si, že vsako
 Otroče ve; saj dobro si popisan.
 Zares, povej mi, čemu ta je šala?
 Pogube iščeš, ki ti nič ne hasne,
 Povrni v London se. Tam bodeš varen.
 V tem kraji ne bi smel se ti muditi,
 Vedô, da Macdonalda i Duncana
 Si ti zaklal.

Ratcliff.

(razžaljenim ponosom).

Zaklal, to ne. V dvoboju
 Sta pala Macdonald i Duncan. Častno
 Boril sem se, kot hočem se z Douglasom.

Lesley.

Olehčaj si, saj umeš talijanski.

(Migne banditovsko.)

Povej, kje bil ti Douglas je na poti?
 Kaj ti zadel? od kod ta srd i mržnja?

Ratcliff.

Ni videl nisem ga, ni ž njim govoril.
 Nič zla mi storil nij; jaz ne črtim ga.

Lesley

I vendar hočeš mu življenje vzeti?
Kaj si obnorel? Kaj sem jaz neumen,
Da k temu djanju divjemu pomagam.

Ratcliff.

Gorjé ti, ko bi te reči razumel!
Možgan črepinja bi ti poknila
I blaznost bi ti lukala iz počí.
Razpočila bi ko lupina jajčja
Ti vboga glava, i naj širna bila
Bi kakor kupola šentpavlske cerkve.

Lesley

(prime se ironično bojazljivo za glavo).

Ne plaši me prijatelj, rajši molči.

Ratcliff.

Ne misli, da sem jaz omleden klatež,
Al pustolovec, kogar lastni hert,
Proganja mešta, noč i den po peclu.
Da bolehav, medlušen sem poet,
Ki zvezdami ljubka i boli čuti
Po črevih, ako slavcev petje sluša.
Ki stvara si iz zdihov lestvice

I naposled s konopom zvitih rim
Obesi se na steber svoje slave.

Lesley.

Res, po potrebi bi na to prisegel.

Ratcliff.

I vendar glej, — boš rekel, da se šalim,
Oblast strašansko divja je, ki vlada
Nad mano; temne so oblasti, ktere
Nagibajo mi voljo, ki podé
Me v vsaki čin, ki roko mi vode,
Ki so v detinstvu me obgrozovale.
Ko sem ko deček še igral se sam,
Sem često videl dva meglena kipa,
Ki stegovaje v šir meglene roke,
V ljubezni sta ogrliti se htela,
Pa nijsta mogla in se tožno zrla.
Če prav neznana sta se meni zdela,
Na enem vendar spoznal sem obrazu
Ponosom vdrte črte moškega,
Na drugem pa lepoto milo žensko,
Zrl večkrat tudi v snu oba sem kipa
I jasniše potem sem črte gledal.

Otožno zrl je v me megleni moški,
Ljubljivo zrla v me meglena ženska.
Ko sem pa v Edinburg na višje šole
Prišel, sem redko le podobi spazil.
I v hrupu radostnem študentovanja
Sta senska zginola obraza bleda.
V vakancah me prinesla je osoda
V te kraje i v graščino Mac Gregorja.
Tam Maro videl sem. Srcé prešine
Mi nagel blisk na prvi njen pogled.
Saj bile so meglene ženske črte,
Pohlevne, lepe, blage, mirne črte,
Ki tolikrat so v snú mi se smehljale,
Le Marino nij lice tako blede,
Le nje okó nij tako srepe bilo.
Nje lice cvelo je, oko bliščalo;
Nebo je bilo vse ljubezni čare
Razlilo na prekrasno to podobo.
Gotovo mati božja lepša bila
Nij, kakor sestra njenega imena;
V ljubezni silnem poželenji stegnol
Sem strastno roko, da bi jo objel.

(Presledek.)

Ne vem kakó je prišlo, kar v zrcalu
 Zagledam se. Megleni bil sem moški,
 Ki stezal roko po megleni ženski.
 Je prazen sen? Je mešte bila zmota?
 Tak milo, tak ljubeče, tak me obetavno
 Je Mara gledala! I dušo v dušo,
 Okó v okó vtopila sva. — Moj bog!
 Izvirna tajnost mojega živjenja
 Je razodela naglo se; razumel
 Sem ptičev milo petje i pomenke
 Cvetic i zvezdic ljubezne pozdrave,
 Pihljaj zefirja, i potokov žamor,
 I svojih prsij tajne zdihe, stoke!
 Ko deca sva igrala, rajala,
 Iskala sva se i na vrtu našla
 Cvetice mi je, kodre i poljube
 Poklanjala, te dvojno sem jej vrnol.
 I naposlednjič sem pred njo pokleknol
 Prosé: „O reci Mara, ljubiš me?“

(Vtopi se v senjarijah.)

Lesley.

Prav rad bi bil takrat te videl, Ratcliff,
 Z orjaško roko sklenjeno pobožno

Medleti željno z divje živim okom
 I z glasom nežno-rahlim, ki na cestah
 Gimi tak grozno blagovitim lordom.

Ratcliff

(razkačeno).

Prokleta zmija ! Z redko plahim okom
 I skor nevoljno gledala je na-me.
 Zavrne porogljivo mrzlo: ne.
 Pod sabo čujem še zasmeh: ne! ne!
 Nad sabo čujem še zastok: ne! ne!
 I zadrleščiti nebeška vrata.

Lesley.

Zares sramotno, podlo to je bilo.

Ratcliff.

Grad Mac Gregorja zapustim i v London
 Odidem. V hrumovitem stolnem mestu
 Sem upal oglušiti srčne muke.
 Sam svoj gospod sem bil, ker otca, mater
 Sem zgubil bil, že predno sem jû poznal
 Naklepi moji niso se sponesli.
 Šampanjec, portugalec nič nij zdal,
 Otožniši sem bil po vsaki čaši,

Ni črno — niti plavovlase deve
 Odnati nijso mogle mojih boli.
 Celó pri faru nijsem mira našel.
 Po mizi plavalo okô je Mare,
 I Mare roka vihala paroli ;
 I tam v podobi vogljate coeur-dame
 Sem gledal Mare rajsko lepo lice!
 Ne tenka karta, to je Mara bila,
 Je Mara bila, čutil sem nje dihe.
 Migalá: da! Kimala: da! — Va banque! —
 Denar pošel, ljubezen je ostala.

Lesley

(se smeje).

Ha, ha! Po konja zdaj si šel v konjarno,
 Zavihtil na-nj se kakor škotski vitez
 I kakor dedje živel se razbojem,
 Gotovo ti je minola ljubezen.
 Pač strezni se ko često se po noči,
 V viharji jezdi i grede mim vislic
 Zagleda se na njih predobre znance,
 Ki z nogami bingljajo v zrak pozdrave.

Ratcliff.

Le olje v ogenj prišlo je. Še divje!
 Se vžgalo je po Mari hrepenenje.
 Pretesno mi v Angležki, le na Škotsko
 Me vleklo tajno je železnoj roko:
 Le blizu Mare spavam še pokojno,
 Prosteje dišem, pa se tak ne plašim,
 Mi dobro dé, — ker čuj skrivnosti moje:
 Prisegel pri besedi sem gospoda
 I pri nebes i pekla sem oblasti,
 Prisego groznoj kletvo sem potrdil:
 „Ta roka bo predrznika vmorila,
 Ki vtegne Maro kot nevesto objeti.“
 Glas v prsih je izrekel to prisego,
 I slepo oni temni moči služim,
 Ki mi pomaga, ko na Črnem kamni
 Pripravljam snubcem Marinim ležišče.

Lesley.

Razumem; tega pa ne odobravam.

Ratcliff.

Kaj odobravam jaz? Le oni glas,
 Glas tuji, ki se tu je vgnezdil, pravi:

Da; oni dve podobi le ploskate
Pohvalo, kateri gledam v snù.

(Zakriči.)

Moj bog!

Tam, tam! Neviš, tam, tam meglena kipa?

(Postalo je temniše. Vidite se dve megleni podobi,
ki priplavate čez pozorišče in izginete. V dnu le-
žeči razbojnici i sleparji, ktere je Ratcliffov krič iz
spanja izbudil, vstajajo kričaje.)

Kaj je? Kaj je?

Lesley.

Kaj vrag te moti, Ratcliff?

Ne vidim nič.

Več njih.

Kaj vidi, vidi briče?

Lesley.

Ne, baš narobe, ker duhove vidi.

(Vsi se smejo.)

Robin

(čmerno).

Goddam! Po dnevi ne dadô miru!

Ratcliff.

Temni se že, jaz grem.

Lesley.

Jaz pojdem s tabo.

Ratcliff.

Ne dovoljujem.

Lesley.

Le pred Črni kamen.

Morda so straže tam.

Ratcliff.

Saj odpodi

Jih groza; v noči tam nij varno.

Lesley.

Gospoda, z bogom.

Ratcliff.

Srečno!

Vsi.

Zdravi! Bog!

(Ratcliff i Lesley odideta.)

Devteí prizor.

(Prejšnji brez Ratcliffa in Lesleya.)

Robin.

Goddam ! Ta je vdarjen, ali pa pijan.

Dick.

Tak bil je vedno, kajti jaz poznam
 Iz Londona ga že. V Rascal-Tavernu
 Sem večkrat videl ga. Po cele ure
 Sedé nabranim čelom v kacem kotu
 Oči je vpiral tiho, nemo v luč.
 Pri nas sedeval je vesel, smejoč se, —
 Na glas odviše le — je pravil šale
 Le preveč divje — bil je zadovoljen,
 Smejál se je — o kar se mu zgrbanči
 Strašansko zaničljivo zgornja ustna,
 Britkosti glas iz prsij mu zazvizda,
 Razkačen skoči naglo: „Ivan, konja!“
 Do vraga jahal je, čez mesece
 Je stoprv vrnol se. Ljudje vele, da
 Je jahal noč i den tikrat na Škotsko.

Robin.

Ta je bolan!

Dick.

Kaj mene briga? Srečno!

(Odide.)

Bill.

Že bode čas, da se na delo gre;

(moli pred podobo svetnika)

Varuj pogube, blagoslovi me.

(On i drugi odidô.)

Robin

(držè si roko pred obrazom).

Moj angelj varb, v nevarnosti me brani.

Deseti prizor.

(Dva sleparja ostaneta ležeča i speča; krčmar pri-
tapa noter, ter jima pokrade denar iz žépov.)

Tom

(zvijačnim obrazom).

Ne smeta me tožiti pred sodnikom.

(Odide.)

(John i Taddie se izbudita.)

J o h n

(zehaje).

Da, spanje je najžlahtniša iznajdba!

T a d d i e

(zehaje).

Oteščaj se.

J o h n.

Oteščaj! Kaj je novâ?

T a d d i e.

Mendá je denes Riffel bil obešen.

J o h n.

Obešanje najslabša je iznajdba.

(Oba se pobereta.)

Enajsti prizor.

(Divja okolica na Črnem kamenu. Noč. Na levem kraji strašne pečine i visoka debla. Na desnem kraji spomenik v podobi križa. Veter tuli. Vidite se dve beli, megleni podobi, ki si željno roki nasproti stezate, se približujete, vedno bolje na razen greste i se slednjič izgubite. Ratcliff se pokaže.)

Ratcliff

(sam).

Huj! Vrag ga dal! Kak huk i buk! Vse
sopce

Je pekel razposlal. Ti piskajo.

Zakriva mesec se v široko haljo
I redke žarke le na zemljo siplje.

Ha, ha! Če hče, za-me naj ves se skrije.

Naj bo še tako temno, plaz ne rabi
Svetiljke, da popred bi si ogledal,

Kod bode se valil; železo samo

Od sebe najde do magneta pot.

I brez kazalca si gotovo najde

Meč Ratcliffov poti v Douglasov drob.

Pa pride grofče sim? Ne bo nevihte,

Nahoda, kašlja, prehlajenja strah

Pridržal ga doma? I ko bi reklo:

Da ono vse za drugo noč odloži.

Ha, ha!

I baš za to le noč je meni mar.

Če k meni on ne pride, pojdem k njemu

Pa jaz na grad.

(Vdari na meč.)

Ta ključ za vse je sobe.

I ti prijatelji.

(Položi roko na samokrese za pasom.)

Branè mi hrbet.

(Vzame iz pasa samokres i ga motri.)

Ta gleda tak pošteno me; prav rad
Bi usta svoja na njegova stisnol. —
Napel —

Oh, po ognjenem tem poljubu
Ozdravil bi, prešlo bi divje zlo.

(Premišljevaje.)

Morda pritisne h krati tudi Douglas
Na ustnice Marijne usta svoja.
Ha, ha! To je. Za-to nesmem umreti.
Ker sleherno bi noč iz groba vstajal,
Kot onemogla senca jezno gledal
Bi, kako voha Marine lepote
Kalin z obrazom pesjim poželjivo.
Ne smem umreti. Ko v nebo bi prišel.
I bi pogledal skoz poklino rajsko
Slučajno v spalnico Douglasa grofa —
Tako bi klel, da angeljcem pobožnim

Zbledela bi sramú rudéča lica
 I strahoma v goltanci bi ostal
 Jim vodno raztegnjeni haleluja.
 I če sem že pogubljen v večni pekel,
 Naj bo, pa hočem biti tudi zlodej.
 A ne le siromašen tužen grešnik.

Dvanajsti prizor.

(Ratcliff. Douglas.)

Ratcliff.

Čuj, čuj! Korake slišim.

(Kliče glasno.)

Hola, hola!

Kdo si, ki bližaš se? Odgovor daj.

Douglas.

Ta glas je meni znan. Ta žlahnega
 Konjika glas je, ki ne davno rešil
 Je mene zlobnih rok pri Juvernesu.

(Bližaje se mu.)

Da, vi ste, da, zdaj mi ne uidete,
 Naj vam zahvalo dam za blago djanje.

Ratcliff.

Naj bo za vas; le muha me je gnala
V pomoč. Trije nad vami so ležali.
To bilo je preveč. Ko bil bi eden sam,
Za boga! Na pomoč ne bil bi šel.

Douglas.

Na stran čemer! Prijatelja bodiva!

Ratcliff.

Naj bo. — Kot nov prijatelj pa mi bote
Uslišali nemudno eno prošnjo.

Douglas.

Izrecite, vaš telom sem i dušoj.

Ratcliff.

Prijatelj novi, pojdite od tod —
(smejaje se)

Se ve da, ako niste vi grof Douglas.

Douglas

(začudjen).

Da, jaz sem Douglas.

Ratcliff.

Kaj? Vi ste grof Douglas?

(Smejaje se.)

O to je zlo. Takó je že minolo
Prelepo najû prijateljstvo novo.
Ker znajte, grofe: jaz sem William Ratcliff.

Douglas

(divje potegnóvši za meč).

Ti si vmeril Duncana, Macdonalda?

Ratcliff

(potegne meč).

Da jaz, i detelja, da bode polna
Še vas pozval sem grof na Črni kamen.

Douglas

(skoči na-nj).

Prokleti zlobnik, varuj kožo svojo.

(Boj.)

Ratcliff.

Ha, ha! Borim se, kakor znam. Ha, ha!

Douglas

(prenehav).

Ne smejaš se tak strašno.

Ratcliff

(smeja se).

Jaz ne smem

Se, tam se smejeta meglena kipa.

Douglas.

Le smejaš se. Pomagajta duhova
Duncana, Macdonalda.

(Boj.)

Ratcliff.

Vrag i pekel!

Prestreza z mečem quarte mrtvi Duncan
Ne vtikaj se prokleti mrtvi borec!

Douglas.

Ha, ha! To bil je vdarec.

Ratcliff.

Črt i smrt!

I zdaj gre k vragu sim še Macdonald.
To je preveč. Trije na enega.

(Umikaje spodtakne se ob pedestalu monūmenta.)

Ha!

Prekletstvo, pekel. Ratcliff je na tleh.
Sovrag sem vam največi, mahnite!

Douglas

(mrzlo).

Poskusili dovolj ste meč Douglasov.
Od unikrat vam morda za življenje
Zahvalo vem. Zdaj meni vi. Sva bot.
In upam, da poznate me, da nauk
Vam je poboljšal morda zlobno srce.

(Ponosno odide.)

Trinajsti prizor.

(Ratcliff leži pod spomenikom. Ne gane se. Veter
tuli besniše. Megleni podobi se prikažete, odprtima
rokama se bližate, odidite narazen in izginite.)

Ratcliff

(omamljen polagoma vstaja).

Je bil človeški glas? Je veter bil?
Na uho blazen govor mi doni.

Je bil to besen sen? Kje sem sedaj?
Pa kakšen križ je to? Kaj je na njem?

(Bere napis na monumentu.)

„Brezbožna roka tu je umorila
Duncana grofa, Macdonalda lorda.“

(Srdito.)

To nije sen. Na Črnem kamni sem
Premagan, osramočen in uničen.
Na uho zloben vriš mi hehota.
Tu mož stoji, orjaški močni duh,
Ki zakone i može je britanske
Zasramovaje nebu kljuboval.
Zdaj braniti ne zna, da ne bi Douglas
Nocoj v naročji ljubičnem slonel,
I pravil jej smehljaje, kak se črv
Zvan William Ratcliff, tam na Črnem kamni
Je zvijal, jaderno se po tleh je zvijal.
I kak ga Douglas nij nocoj pohodil,
Da ne bi se oskrunil.

(Togotno.)

O preklete

Peklenske vešče, tak ne krohotajte,
Ne stržite tak zaničljivo s prsti,

Peči vam zmečem na ostudne glave,
 Smerečne škotske gozde vse populim,
 Da zbičam ž njimi vam zelene hrbte,
 I nogoj svojoj črni strup izmanem
 Iz vaših susih zlodjevih teles.
 Izbučaj sever se; razdrobi svet!
 Razruši se nebó, razteri me!
 Uniči zemlja i pogrezni me!

(Nekaj togotno, nekaj boječe skrivnostnim glasom.)

Prokleti sebevid, megleni človek,
 Steklenim v mene ne zijaj očesom.
 Očesom svojim srkaš mojo kri,
 Da tukaj drevenim, snežnico vlivaš
 V žareče moje žile, stvaráš z mene
 Strašilo nočno mrtvo, — kažeš tje?
 Meglenoj dolgoj roko kažeš tje?
 Čem? Mara? belo golobico? kri?
 Al čem? Kdo govori? To veter nij!
 Čem Maro vzeti sabo? Kimaš glavoj?
 Naj bo, naj bo železna mi je volja
 Močnejša je ko bog i sam hudič.

(Plane v stran.)

Štirnajsti prizor.

(Mac Gregorjeva graščina. Razsvetljena dvorana na sredi s kabinetom zagrnjenim zastorjem. Čuje se gublajoča se plesna muzika i tenko smihanje dekliško. Mara praznično urešena i Meta baš nastopite.)

M a r a.

Moj bog! Kako mi je težko —

M e t a.

Zastran

Obleke tesne, naj te slečem, ljubče!

(Pomaga Mari, ki se slači.)

M a r a.

Pri srci mi je tesno.

M e t a.

Ej, moj ljubček!

Douglas je krasen mož.

M a r a

(veselo smeja se).

Da, da, on je!

Vesel i dober, h temu še možak.

Meta.

I si zaljubljena?

Mara.

Zaljubljena?

To je neumno. Da mi je le všeč.

Meta.

Tako nij bilo zmir. Ko William Ratcliff —

Mara

(maše jej plašno usta).

O prosim, prosim, prosim, ne izreci
Imena hudega, že noč je pozna —

Meta.

Zaljubljena si bila, ne?

Mara.

Oh ne!

Krotak ko jarček se mi zdel je sprvič,
Njegov obraz tak znan, pa glas njegov
Tak mehko mi donil i dih njegov
Po lici tak prijazno vel, okó
Pa gledalo me tak šegavo, — blago

(zgrozivša se)

Pa spremeni se nagloma v strašilo,
 Tak bled, tak tog, krvav i divje spačen
 Grozivno ljut, ko htel bi me vmoriti —
 Možu meglenu je bil podoben
 Skor, kateri v snù za mano roke stéza
 I me tak dolgo čudno-nežno gleda,
 Dokler podoba zračna ne postanem
 I sama rok meglavih ne stegujem.

Meta.

Baš taka si, kot rajnca tvoja mati,
 Ki hudo se je delala, pa vendar
 Je Ratcliffa ljubila.

Mara.

Ratcliffa?

Meta.

Edvarda Ratcliffa, Williama otca —
 O tvoja mati bila je tak lepa!
 Sploh lepa Beta zvana. Njeni kodri
 So bili iz zlata, roke iz marma.
 In očice, — o te poznal je Edvard,
 Cel den je gledal v nje i skoraj je
 Iz njih si svoje očice izlukai.

Prepevati je znala kakor slavec,
I ko sedé je pri ognjišči pela:

(poje)

„Kaj je tvoj meč tako rudeč

Edvard? Edvard?“

Obstala kuharica, i pečenka
Je prismodila se vselej. Moj bog.
Zakaj sem hude pesmi jo učila?

(Joče se.)

M a r a.

O ljuba Meta, o povej mi to.

M e t a.

I sama lepa Beta je sedela

Pojoč:

(poje)

„Kaj je tvoj meč tako rudeč

Edvard? Edvard?“

Je skočil naglo v sobo Edvard Ratcliff,
I v istem glasu dalje je prepeval:

„Odsekal sem ljubici glavo preč, —

Tak lepi ljubici. O!“

To lepo Beto tak je razsrdilo,
Da vbozega Ratcliffa nič več htela

Nij videti ; da bolj bi ga vjezila,
 Je vzela otea tvoga. Edvard Ratcliff
 Je ves razkačen bil, i da pokaže,
 Da lepo Beto tudi lahko zgreši,
 Za ženo vzal v obupa je togoti
 Campbella lorda Jenó ; William Ratcliff
 Pa sin iz te neumne je ženitve.

Mara.

Uboga mati !

Meta.

Lepa Beta bila

Zares je svojeglavna. Celo leto
 Imena : „Ratcliff“ nij izgovorila.
 Ko prišel je pa v drugič spet oktober —
 Menda je ravno Ratcliffa bil god —
 Kar iznenada me poprašá : „Meta
 Si čula o Edvardu kaj?“ — „O da““
 Zavrnem jej, „za ženo Jenó Campbell
 Je vzal.““ — „Kaj, Jenó Campbell?“
 klikne naglo,

Zbledi, zrudi i plakati se milo
 Začnè. Jaz tebe ravno sem nosila

V naročji. Mesece si tri imela —
 I tudi ti si plakala. I jaz
 Da bi vsušila solze lepe Bete
 Povem jej: „Edvard lepe Bete vendar
 Ne more zapustiti, noč i den,
 Tak govore, okoli grada lazi
 I k oknom lepe Bete poželjivo
 Roke steguje.“ — „To že davno vem,“
 Uzklikne lepa Beta. K oknu naglo
 Poda se, roki za Edvardom stegne.
 Oh, kako zlo, to videl je Mac Gregor,
 Tvoj ljubosumni otec.

(Vstrašena jenja pripovedovati.)

M a r a.

I potem? —

Povej naprej.

M e t a.

I nu tako je konec.

M a r a.

Povej naprej.

Meta.

Naj bo! Že drugo jutro
Je Edvard Ratcliff v krvi mrtev ležal
Za starim gradom. —

Mara.

Kaj pa vboga mati?

Meta.

I nu strahú na tretji den je vmrla.

Mara.

Oh, to je grozno.

Meta

(v mrzlem zaničljivem, blaznem glasu).

Da bi, ljubče, samo
Ti bilo videlo z očesom drobnim,
Kak ležal je za gradom Edvard Ratcliff —
Hu, hu! Krvavo gledam še podobo,
I ker jaz vem, kedò ga je umoril,
I ker nikomur praviti ne smem,
I ker sem nora, — hu ne morem spati.
Povsodi gledam Ratcliffa Edvarda,

Kako krvav i bled z očesom srpim
 In ostrim, kak s kazalcem vzdignjenim
 Kot nočen strah koraka zlagoma.

Petnajsti prizor.

(William Ratcliff bled, zmočen i krvav stopi
 noter. Prejšnji.)

Meta

(divje zakričavša).

Jezu Marija! Mrtvi William Ratcliff!

(Počene v kotu dvorane in odryeni. Ne gane se.)

Mara

(zakričavša).

Kaj si prinesel še Douglasov prsten?

Ratcliff

(britko smeja se).

Končal je carrousell. Ne bom ne bodel
 Več prstenov. Dva prstena sem snel,
 Pa tretji nij se sneti dal i butnol
 Z lesenega sem konja.

M a r a

(naglo ljubeznjivim plahim glasom).

William! William!

Ves si krvav. Sim poj, da tvoje rano
Obvežem.

(Pretrga svoj beli pirni zavoj.)

Bog! Kje sem? Hudobni William

Ne, ti si Edvard, jaz sem lepa Beta

Krvava ti je glava, moja pa

Je tako zmočena, — ne vem, kaj delam,

Poj sim, če rad me imaš, tu poklekni

(Hoče mu rano na glavi obvezati.)

R a t c l i f f

(poklekne pred njeni kolena, britko, nežno).

Me draži sen? Al res ležim pred Maro?

Pred njenima nogama? Lepi nogi —

Al niste megla, kateri blaznost slika,

I ki se raztopi, čm jo objamem.

M a r a

(tolaže ga i zavezovaje mu zavojem rano na glavi).

Miruj. Lepi na zlatnih, lepih kodrih

Kri. Leži mirno; lej, si okrvavel

Me, če boš mirno ležal, te poljubim.

(Ga poljubi na okó.)

Ratcliff.

Razgnal mi noč, poljub je iz oces;
Spet gledati zamorem solnce: — Maro!

Mara

(kot iz snú se preplašivša).

Da Mara! Ti pa, oh si William Ratcliff!
(Zatiska si oči.)

To je prežalostno.
(Zdvigajoč se.)

Oh! Beži, beži!

Ratcliff

(vstane naglo in jo objame).

Ne ganem se; jaz tebe ljubim Mara!
A ti pa mene ljubiš.

(Upljivo.)

V snú si često
Povedala. Znaš, da sva si podobna?
Pogledaj v zrcalo.

(Odpelje jo pred zrcalo in jej pokaže obe zrcalni
podobi.)

Obraza črte

So sicer lepše, blažije od mojih,
Pa njim podobne so. Te ustnice
Obdaja ista gizda, ista trma,
Tu lehkomiselnost je kakor tam,
Govori.

M a r a

(odtegovaje se).

Pusti me! Oh pusti.

R a t c l i f f.

Čuješ?

Tvoj glas doni kot moj, le nežniše.

Očes zamokla je modrina ista,

Le jasniša pri tebi. Daj mi roko.

(Vzeme njeno i jo prispodobi svojej.)

Al vidiš iste črte?

(Se ustraši.)

Sim poglej.

Živenja nit je kratka, kakor tam —

M a r a.

O pusti William me, pobegni, beži.

Le hitro, koj prispô.

Ratcliff.

Da, prav imaš.

Ubeživa. Nasedlan je moj vranec,
Naj urniši na Škotskem.

(Potegne meč iz nožnice.)

Tu moj meč

Bo gladil pot. Glej, kak iskri se. Čuješ?

Meta

(blazno pevaje).

„Kaj je tvoj meč tako rudeč,

Edvard? Edvard?

Odsekal sem ljubici glavo preč

Tak lepi ljubici, — o!“ —

Ratcliff.

Čegavo je to strašno slovo? Sove,
Ki v oknu se oklepa? Je li veter,
Ki v dimnici buči? Al blede vešče,
Ki v kotu tam čepi? Da njeno je,
Kamnit je njen obraz, iz njenih prsij
Svrči nje ostro petje. — Ljubico
Naj vsmrtim, poje,

(V največji žalosti.)

O saj moram jo.

Mara.

Tvoj dih gori, okó vrtiš strašansko,
S taboj že jaz norim. O pusti me!

Ratcliff.

Ne brani se ljubimče. Tak prijazna
Je smrt. V deželo lepo pojdeš z mano,
Ki v snú sva gledala. Poj z mano ljubče!

Mara

(iztrga se od njega).

Pobegni, beži, če te najde Douglas —

Ratcliff

(ves razkačen).

Ime proketo. Smrti geslo. Bog
Noben ne bo te imel. Ti si moja.

(Hoče jo prebosti.)

Mara

(bežè v zagrnjeni kabinet).

William! Ti bi moril me —

Ratcliff

(skoči za-njo v kabinet).

Saj si moja —

Da, Mara moja.

(Čuje se Marin glas.)

William! pomoč! William!

Meta

(poje).

„Odsekál sem ljubici glavo preč —
Tak lepi ljubici — o!“

(Obe megleni podobi se prikažeti vsaka od nasprotne si strani, postavite se pred vhodom kabineta, stezati roki ena za drugo in izgineti, ko izide Ratcliff iz kabineta.)

Ratcliff

(krvavim mečem v roci prileti iz kabineta).

Stoj, stoj! Ne vbeži mi, moj sebevid!

Strášilo bledno nočno, ti si storil.

Na tvoji roki rusa kri lepi,

Poj, z mano bij se, ti si Maro vmoril. —

Šestnajsti prizor.

(Mac Gregor prihlasta z golim mečem. Prèjšnji.)

Mác Gregor.

Klic: na pomoč! —

(Zagleda Ratcliffa.)

Tu najdem te, prokleti

Morilec vražni, tat pokoja môga.

Ratcliff

(divje zasmjevši se).

To sem, pa tudi tebe jaz sovražim,
Ne vem, zakaj, i vendar te sovražim,
Hlepim po krvi tvoji.

(Bojevaje se skočita eden proti drugemu.)

Mac Gregor.

Zlodej! Vrag!

Ratcliff.

Ha, ha, ha!

Meta

(poje).

„Kaj je tvoj meč tako rudeč,
Edvard? Edvard?“

Mac Gregor

(pade na tla).

Prokleta pesem.

(Umré.)

Ratcliff

(vtruden).

Ljuta kača, mrtva

Je. V srci mi je lože. Predokus
Mirú uživam. Saj je Mara moja.

Dokončal delo sem. Jaz pridem Mara!

(Gre v kabinet; iz noter čuje se njegov glas.)

Tu sem, moj sladki, beli ljubček, Mara!

(V kabinetu počí samokres.)

(Obe megleni podobi se prikažete od obeh strani, skočíte si naglo v naročjè, držíte se trdno objeti in izginete. Čuje se glasno klicanje. Nerazumljivi glasi.)

Sedemnajsti prizor.

(Douglas, gosti i služabnici pritekó noter.

Prejšnji.)

Služabnik.

Jezus Marija! Tu leži gospod.

Več glasov:

Mac Gregor!

Douglas.

Mrtev, mrtev! Žlahtni laird!

Morilcu v sled. Zaprite grajska vrata.

Meta

(vzdigne se polagoma, približa se truplu Mac Gregorja i govori v blaznem glasu.)

Aj, aj! Za gradom tudi ležal bled

I tak krvav je mrtvi Edvard Ratcliff,

Hudobni Mac Gregor je bil usmrtil
Ubozega Edvarda Ratcliffa.

(Plakaje se.)

Storila nisem tega, sem le znala,
I tega

(pokaže na truplo Mac Gregorja)

Je umoril William Ratcliff,

Umiril se je Willam tudi. Z Maro
Spi. Tiho, da se ne zbudita.

(Gre po prstih v kabinet i vzdigne istega gardino.

Vidite se trupli Mare i Williama.)

Vsi.

Strašno!

Meta

(zadovoljno smejaje se).

Skor taka sta, kot Edvard i lepa Beta!

(Zagrinjalo pade.)

